

Planteavl

Biologi, 8.klasse

Planteavl

Dagsorden

1. Planteavl
2. Rodnet/gødning
3. Kvælstof
4. Kvælstof/kredsløb
5. Eutrofiering
6. Fødekæde
7. Sø-spil
8. Afgrøder
9. Vådområde/Egå engsø
10. Skadedyrs bekæmpelse
11. Sædskifte

Noter

[Landbrug-2-8-kl-elevark.pdf](#)

Planteavl

Rodnet/gødning

- Ilt
- Næringsstoffer:
  - P (Fosfor)
  - N (Kvælstof)
  - K (Kalium)
- Vand
- Kontakt med bakterier/
nedbrydere
- Fæste for planten

gettyimages®

Alan Chao / E+

Kvælstof

N₂

- Byggesten i alt liv -*Vigtig bestanddel i DNA*
- 78-79% af atmosfæren består af N₂

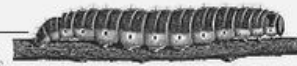
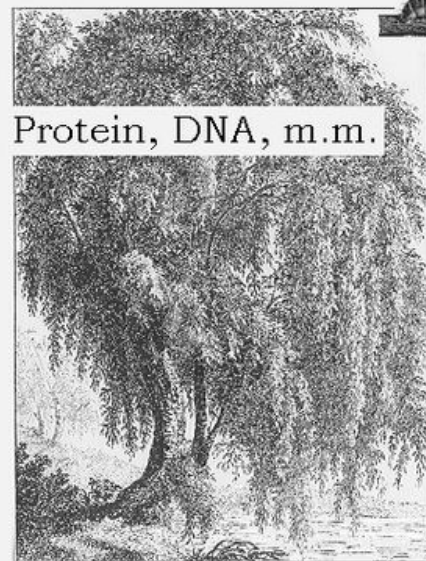
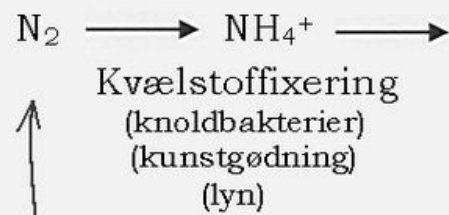
Indgår i:

- Atmosfærisk kvælstof : N₂
- Ammonium : NH₄⁻
- Nitrat : NO₃⁻
- Lattergas : N₂O

Kvælstof/N₂ kredsløb 1/2

Molekylært Kvælstof (N_2)

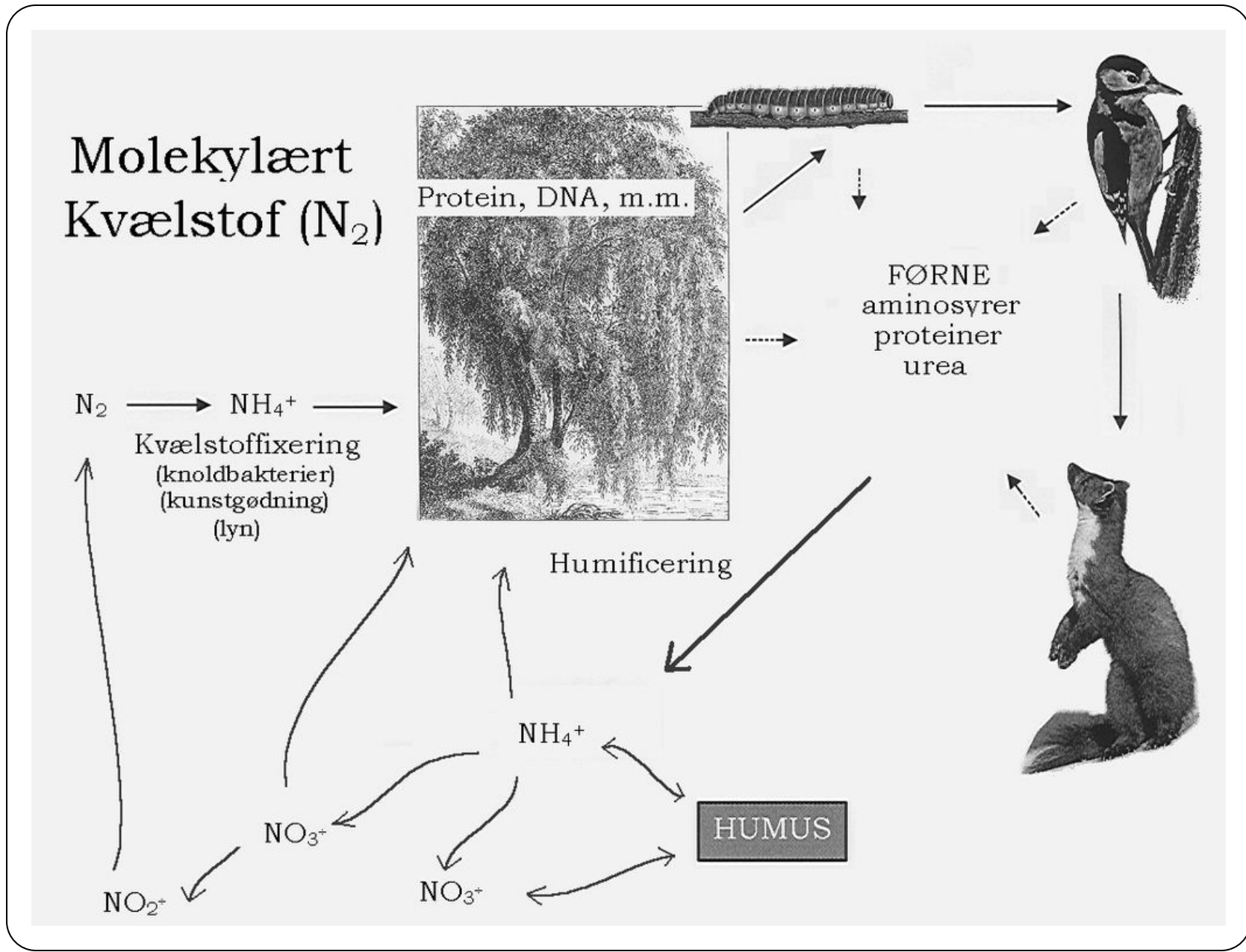
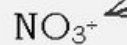
FØRNE
aminosyrer
proteiner
urea

Humificering

HUMUS

Links

- [Skov- og Naturstyrelsen](#)

Kvælstof 2/2

Eutrofiering

Eutrofiering er dannet ud fra de græske ord eu = god + trofe = ernæring. Det betyder altså: skabelse af velnærethed. Ordet bruges med et lidt forskudt indhold om søer og havområder der indeholder for mange næringssalte, især nitrat og fosfat.

Wikipedia, *Eutroficer*

Eutrofiering i søer

1. Medfører forøget algevækst
2. Ringe sigtbarhed, sænker bestand af fx. gedder
3. Medfører flere skidtfisk (fx brasen)
4. Medfører færre dyreplan?ton
5. Medfører mindre græsningspres på planteplankton
6. Ond cirkel

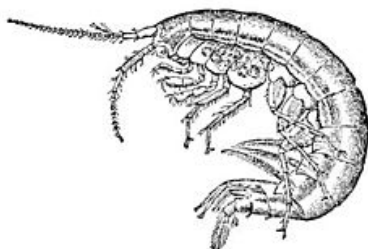
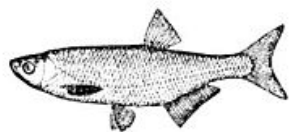
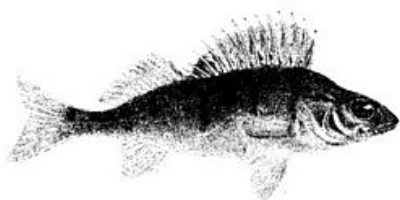

Fødekæde sø / eutrofiering

Simpel fødekæde

1. Rovfugl
2. Rovfisk
3. Skidtfisk
4. Dyreplankton
5. Planteplankton

Sø-spil

Vådområder/Egå engsø

Teoretisk set, er Egå Engsø beregnet til at fjerne og skåne Aarhus Bugten for 36 ton kvælstof og 0,6 ton fosfor på årsbasis. Det svarer til henholdsvis 4,4% og 2,1% af de næringsstofmængder bugten tilføres fra oplandet.

[Egaa Engsø, Wikipedia](#)

Afgrøder

Afgrøde	Brug	WWW
Majs	Foder/levnedsmidler	LINK
Raps	Rapsolie	LINK
Rug	Rugbrød	LINK
Byg	Foder, malt (øl)	LINK
Kløver	Grønt gødning, foder	LINK
Hvede	Mel, øl,	LINK
Soja	Olie, foder, <u>tofu</u>	LINK
Havre	Foder, havregryn	LINK

Se desuden: [Uldum Mølle: Kornet på marken](#)

Skadedyrs bekæmpelse

Traditionelt

- Herbicider / Sprøjtemidler til bekæmpelse af ukrudt
- Pesticider / Sprøjtemidler til bekæmpelse af insekticider
- Desuden brug af de samme redskaber som i det økologiske landbrug

Økologisk

- Biotoper i nærhed af marker for nyttige organismer
- Fysisk fjernelse af ukrudt
- Flerårig braklægning
- Systematisk varieret husdyrbesætning

Sædskifte

Se desuden: [Sædskifte](#)

Lektier

Ingen

Copyright

Dette værk er licenseret under en [Creative Commons Navngivelse-DeLPåSammeVilkår 2.5 Danmark Licens](#)

Eksternt materiale i form af linkede artikler, opgaver o.lign, se de respektive sider for deres ophavrettigheder.